

Det Nya Testamentet.

Ny Proföfversättning

Utgifwen

af

Kongl. Swenska Bibel-Commissionen.

Andra, öfversedda Upplagan.

Upsala,
Edquist & K. 1861.

Nya Testamentets heliga böcker:

☩. Matthei evangelium . . . innehåller Capitel	28.
☩. Marci evangelium	16.
☩. Luce evangelium	24.
☩. Johannis evangelium	21.
Apostla Gerningar	28.
☩. Pauli epistel till Romarena	16.
☩. Pauli förre epistel till Corinthierna	16.
☩. Pauli senare epistel till Corinthierna	13.
☩. Pauli epistel till Galaterna	6.
☩. Pauli epistel till Ephesierna	6.
☩. Pauli epistel till Philipperna	4.
☩. Pauli epistel till Coloserna	4.
☩. Pauli förre epistel till Theſſalonicerna	5.
☩. Pauli senare epistel till Theſſalonicerna	3.
☩. Pauli förre epistel till Timotheus	6.
☩. Pauli senare epistel till Timotheus	4.
☩. Pauli epistel till Titus	3.
☩. Pauli epistel till Philemon	1.
Episteln till Ebreerna	13.
☩. Petri förre epistel	5.
☩. Petri senare epistel	3.
☩. Johannis första epistel	5.
☩. Johannis andra epistel	1.
☩. Johannis tredje epistel	1.
☩. Jacobs epistel	5.
☩. Jude epistel	1.
☩. Johannis Appenbarelse	22.

D: M. Luthers förspråk till det Nya Testamentet.

Såsom det gamla testamentet är en bok, deruti Guds lag och bud skrifna äro, och sedan, hwad skedt är, både med dem, som samma Guds lag hållit, så ock med dem, som den icke hållit hafwa: alltså är ock det nya testamentet en bok, i hwilken evangelium och Guds löfte äro skrifna, samt med det som skedt är, både med dem, som deruppå trott, och dem som icke trott hafwa.

Ly evangelium är ett Grelifft ord, och betydher på Swenska godt budskap, god sägen, godt anstri, hwaröfwer man sjunger, talar och är glad. Såsom då David öfwermann den stora Goliath, kom ett godt anstri och en tröfelig ny tidning ibland det Judiska folket, att deras grufwelige fiende war slagen, och att de blifwit förlofade, och kommit till frid och fröjd; hwaröfwer de sjöngo och sprungo, och woro glade: alltså är ock Guds evangelium och nya testamentet en god sägen och ett godt anstri, hwars ljud utgått i hela werlden, genom apostlarna, om en sannskylbig David, som med synden, böden och djefwulen stridt, och dem öfwerwunnit hafwer; och dermed alla dem, som i synden fångne, af böden plågade, och under djefwulens wåld woro, utan all deras förtjenst förlofat hafwer, gjort dem rättfärdiga, lefwande och saliga, och låtit dem komma till frid, och hem igen till Gud: hwarom de ock wäl måga sjunga, tada och lofwa Gud, och ewinnerligen glädjas; om de eljest det fullkomligen tro, och i tron beständige blifwa.

Sådant anstri och tröfelig sägen, eller evangelifft och guddomlig ny tidning, kallas ock ett nytt testamente: dershöre, att såsom det är ett testamente, när en döende man förordnar om sina egodelar, att de efter hans död till namngifna arfwingar utdelas skola; så hafwer ock Christus, förr än Han led böden, förordnat och befallt utropa sådant evangelium i hela werlden; och dermed åt alla dem som deruppå tro, tillägnat allt sitt gods: det är, sitt lif, med hwilket Han böden uppswulgit hafwer; sin rättfärdighet, med hwilken Han synden utplånat hafwer; och sin salighet, med hwilken Han den ewiga förddmelsen

öfvervunnit hafwer. Så kan ju nu den arma menniskan, som i synden dödd och till helwete besnärdd är, intet trösteligare någon tid få höra, än sådant dyrbart och ljusligt budskap om Christo: ty måste och hennes hjerta innerligen fröjdas och glädjas deröfwer, om det tror, att så i sanning är.

Nu hafwer Gud, till att styrka sådana tro, detta sitt ewangelium och testamente mångfaldigt genom propheterna i det gamla testamentet utloswat, såsom S. Paulus säger, Rom. 1: 1, 2, 3. Jag är affbild till att predika Guds ewangelium, hwilket Han tillförene utloswat hafwer genom sina propheter, i de heliga skrifterna om sin Son, den född är af Davids säd, m. m.

Och att wi några sådana tillsägelsor anföre, war det första löftet, då Gud sade till ormen, 1 Mos. 3: 15. Jag skall sätta en fiendskap emellan dig och qwinnan, och emellan din säd och hennes säd: den samma skall söndertrampa ditt hufwud, och du skall stinga Honom i Hans häl. Christus är denna qwinnans säd, hwilken djefwulens hufwud, som är synden, döden, helwete och all hans kraft, söndertrampat hafwer: ty utan denna säden kan ingen menniska undkomma synden, döden eller helwete.

Samtaledes wardt det och Abraham tillsgadt, 1 Mos. 22: 18. Uti din säd skola alla folk på jorden wälsignade warda. Christus är den samma Abrahams säd, som S. Paulus säger, Gal. 3: 16. Han hafwer wälsignat hela werlden genom ewangelium: ty der Christus icke är, der är ännu förbannelsen, som kom öfwer Adam, och alla hans barn, då han syndat hade, att de allesammans skulle wara under synden, sakre till döden och helwete. Emot den förbannelsen wälsignar nu ewangelium hela werlden dermed, att det utropar och uppenbarligen förkunnar, att hwilken som tror uppå denna Abrahams säd, han skall wara wälsignad, det är, han skall wara lös ifrån synden, döden och helwete, och blifwa rättfärdig, lefwande och salig till ewig tid. Såsom Christus sjelf säger, Joh. 11: 26. Hwilken som tror uppå Mig, han skall icke dö ewinnerligen.

Wardt det också David tillsgadt 2 Sam. 7: 12. der Gud sade: Jag skall uppväcka din säd efter dig: Han skall bygga åt mitt namn ett hus; och Jag skall stadfästa Hans rikes stol ewinnerligen. Jag skall wara Hans Fader, och Han skall wara min Son, m. m. Det är Christi rike, derom ewangelium lyder; ett ewigt rike, lifsens, salighetens och rättfärdighetens rike, uti hwilket alle de som tro komma utur syndens och dödens fängelse.

Många sådana ewangeliska löften och tillsägelsor finnas och i de andra propheterna, såsom Mich. 5: 2. Och du Bethlehem Ephrata, som liten är ibland de tusen i Juda; utaf dig skall Mig komma den, som i Israel en Herre wara skall.

Sammaledes Osea 13: 14. Jag vill förlofa dem utur helwete, och hjälpa dem ifrån döden; döb, Jag skall wara dig ett förgift; helwete, Jag skall wara dig en plåga.

Så är nu evangelium icke annat, än en prebikan om Christo, Guds och Davids Son, sann Gud och menniska: hwilken för oss med sin döb och uppståndelse alla människors, som på Honom tro, synd, döb och helwete öfwerwunnit och borttagit hafwer. Så kan evangelium wara både ett kort och ett långt tal, och den ene må det bestrifwa kort, den andre långt. Den bestrifwer det långt, som många Christi gerningar och ord bestrifwer: såsom de fyra evangelister göra. Men den bestrifwer det kort, som intet strifwer om Christi gerningar, utan korteligen föreställer, huruledes Han genom sin heliga döb och uppståndelse synden, döden och helwete öfwerwunnit hafwer, för dem som på Honom tro: såsom S. Petrus och Paulus göra.

Derföre må du se till, att du icke gör af Christo en Moses, eller af evangelium en lag- eller lärobok, såsom härtilldags stedt är, och några företal, ja och S. Hieronymi, sig höra låtit. Förth, evangelium fordrar icke egenteligen våra gerningar, att wi dermed fromme och salige warda skole; ja, det förbömer sådana gerningar: utan det fordrar tron på Christum, att Han hafwer för oss öfwerwunnit synden, döden och helwete, och alltså gjort oss fromma, lefwande och saliga, icke genom våra gerningar, utan genom sina egna werk, döb och pina: att wi oss måge tillegna Hans döb och seger, lika wisst som wi det sjelfwe gjort hade.

Men att Christus uti evangelium, såsom och S. Petrus och Paulus, gifwer många bud och läror, och lagen utthder, det skall räknas såsom alla andra Hans werk och wälgerningar. Och likasom när man wet hwad Hans gerningar och historia war, man ändå icke dermed wet det rätta evangelium; ty dermed wet du ännu icke, att Han synden, döden och helwete öfwerwunnit hafwer; alltså är och icke det weta evangelium, när du sådana läror och bud wet, utan då den rösten kommer, som säger: Christus är din egen, med lefwerne, lära, gerningar, döb, uppståndelse och allt det Han är, hafwer, gör och förmår.

Alltså se wi och, att Han icke nödgar eller tvingar, utan wänligen loftar, sägande: Salige äro de fattige, m. m. Och apostlarna bruka och desliques sådana ord: Jag förmanar, jag beder, m. m. Så att man allestädes ju ser, huru evangelium icke är en lagbok, utan rätteligen är en prebikan om Christi wälgerningar, som Han oss bewisat och tillegnat hafwer, om wi tro.

Men Moses i sina böcker drifwer, tvingar, hotar, slår och straffar grufweligen: ty han är en lag-strifware och drifware. Deras kommer, att för en troende är ingen lag satt, derigenom han kan för Gud

warda rättfärdig, såsom S. Paulus säger 1 Tim. 1: 9. förbénstull att han genom tron rättfärdig, lefwande och salig är; och behöfwer nu intet mer, än att han sådan tro med gerningar bewisar.

Ja, hwar tron är, kan hon icke annat än bewisa sig, och bryter fram genom goda werl, bekänner och lärer sådant evangelium för menniskorna, och wågar sitt lif berföre. Och allt det han lärer och gör, det ställer han sin nästa till nytta och hjelp; icke allenast, att han till sådan nåd och komma må; utan tjenar honom och med lif, guds och heder: såsom han ser, att Kristus honom gjort hafwer, och följer alltså Christi exempel efter. Det menade och Kristus, då Han på fiskone intet annat bud gaf, än om kärleken, på hwilken man känna skulle Hans lärjungar och de rätta trogna; ty hwar kärleken och gerningarna icke bryta fram och efterfölja, der är icke den sannskylbige tron, der hafwer evangelium ännu icke rätt fäst sig, och Kristus är der icke rätteligen känd. Si, detta är nu det rätta sättet till att läsa det nya testamentet, och hela den heliga skrift. Berföre winnlägge sig hwar och en from christen det hålla, att han icke mänger lagen och evangelium tillhopa med hwart annat.